

Programma voor Een Leven Lang Leren (2007-2013)

Gids voor aanvragers (alleen het Erasmusdeel)

Deze tekst is bedoeld als richtsnoer voor aanvragers die een voorstel willen indienen in het kader van het Leven Lang leren Programma.

Deze gids dient te worden gelezen in samenhang met:

- Besluit nr. 1720/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 november 2006 tot vaststelling van een actieprogramma op het gebied van een Leven Lang Leren (PB L 327 van 24.11.06, blz. 45)
- De Algemene Oproep tot het indienen van voorstellen voor het Leven Lang Leren Programma

Bovenstaande documenten hebben voorrang boven deze gids.

[ERA 1]

Bij de uitwerking van voorstellen op basis van onderstaande informatie dient rekening te worden gehouden met de prioriteiten zoals die in de algemene oproep tot het indienen van voorstellen vastgesteld zijn

Doelstellingen en beschrijving van de actie
--

Het **Erasmus University Charter (EUC)** biedt het algemene kader voor alle samenwerkingsactiviteiten op Europees niveau die een [instelling voor hoger onderwijs](#) binnen het Erasmus-programma kan ontplooiën. Houder zijn van het EUC is een noodzakelijke voorwaarde voor het uitzenden en ontvangen van studenten en onderwijzend personeel met mobiliteitsopdrachten, evenals voor het uitvoeren van Intensieve programma's en het coördineren van multilaterale projecten en netwerken.

In het Charter, dat door de Europese Commissie wordt toegekend, staan de basisbeginselen vermeld die ten grondslag liggen aan alle activiteiten in het kader van Erasmus. Ook bevat het de minimumvereisten waaraan instellingen voor hoger onderwijs die aan het programma wensen deel te nemen dienen te voldoen.

Bij de aanvraag voor een EUC dienen instellingen voor hoger onderwijs een Erasmus Policy Statement (EPS) te voegen, een beleidsverklaring die openbaar gemaakt en nadrukkelijk onder de aandacht van het publiek gebracht dient te worden. In de EPS moet het totale plan voor de samenwerking in het kader van Erasmus beschreven worden, en daarbij moet de instelling duidelijk maken dat deze samenwerking past binnen het instellingsbeleid zoals zij dat in haar mission statement omschreven heeft. De EPS dient de maatregelen en acties te vermelden die de instelling voornemens is uit te voeren om te voldoen aan de beginselen en criteria van het Charter.

De "standaardverplichtingen" van het Charter zijn van toepassing op instellingen die willen deelnemen aan transnationale mobiliteitsactiviteiten voor studenten en personeelsleden. Verplichtingen van het Charter met betrekking tot stages zijn van toepassing op instellingen die hun studenten de mogelijkheid willen geven om tijdens hun studie een stage uit te voeren in een onderneming. Bij het toekennen van het EUC zal de Commissie aan de ontvangende instelling meedelen of het Charter verwijst naar "standaardactiviteiten" of stages of beide. Instellingen waaraan een Charter wordt toegekend dat zowel de "gebruikelijke" samenwerkingsactiviteiten als de "stages" omvat, worden geacht houder te zijn van een extended Charter.

Het EUC wordt meestal toegekend voor de volledige duur van het Leven Lang Leren Programma (LLP). Het kan echter ook worden toegekend voor een kortere periode indien dit nodig wordt geacht. Naleving van het EUC wordt voortdurend gecontroleerd, en het Charter kan in laatste instantie door de Commissie worden ingetrokken indien een instelling niet in staat is om aan haar EUC- verplichtingen te voldoen

Wie komt er voor deelname in aanmerking
--

- Instellingen voor hoger onderwijs

Wie kan een aanvraag indienen

Instellingen voor hoger onderwijs

Selectieprocedure

[COM](#)

Beheer van geselecteerde projecten

Uitvoerend Agentschap

Zie voor meer informatie de algemene oproep tot het indienen van voorstellen

[Aanvraagformulier](#)

[ERA 1bis]

Doelstellingen en beschrijving van de actie			
<p>Een Extended Erasmus University Charter (EUC) is vereist voor de organisatie van stages voor studenten binnen het Erasmus-programma. Het Charter wordt toegekend tot het einde van het LLL Programma (2013). Dit betekent dat het Charter voor maximaal 7 jaar wordt afgegeven.</p> <p>Het Charter maakt wezenlijk onderdeel uit van het Erasmus University Charter (EUC, blad ERA1). Dit is een document dat door de Europese Commissie werd toegekend en dat de fundamentele principes van alle Erasmus-activiteiten beschrijft die moeten worden nageleefd door de instellingen voor hoger onderwijs. Dit document maakt het ook mogelijk om aanvragen te doen bij het Nationale Agentschap voor de financiering van gedecentraliseerde Erasmus-acties.</p> <p>Wanneer dit Charter wordt toegekend aan een instelling voor hoger onderwijs betekent dit dat deze instelling ermee instemt om een aantal fundamentele principes van Erasmusmobiliteit na te leven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de principes die in het EUC worden vermeld; - specifiek voor de stages van studenten: volledige erkenning voor studenten voor activiteiten die naar genoegen werden voltooid en die werden gespecificeerd in het verplichte <i>Placement Agreement</i>, en om garant te staan de hoogste kwaliteit bij de organisatie van stages . 			
Wie komt hiervoor in aanmerking?	<ul style="list-style-type: none"> • Instellingen voor hoger onderwijs 		
Wie kan een aanvraag indienen?	Instellingen voor hoger onderwijs		
Selectieprocedure	COM	Beheer van de geselecteerde projecten	Uitvoerend Agentschap

Voor meer informatie, zie de algemene oproep voor voorstellen.

[Aanvraagformulier](#)

[ERA 2]

Doelstellingen en beschrijving van de actie

Deze actie geeft studenten die aan een instelling voor hoger onderwijs studeren de mogelijkheid om een geïntegreerde studieperiode (3 t/m 12 maanden) door te brengen in een ander land dat deelneemt aan het programma.

De **doelstellingen** van mobiliteit voor studenten in het kader van Erasmus zijn:

- studenten in staat stellen op onderwijskundig, taalkundig en cultureel vlak leerervaringen in andere Europese landen op te doen
- samenwerking tussen instellingen bevorderen en de onderwijsomgeving van gastinstellingen verrijken
- bijdragen tot de ontwikkeling van een pool van goed opgeleide en breed georiënteerde jongeren met internationale ervaring voor functies in de toekomst
- de overdracht van studiepunten en erkenning van in het buitenland doorgebrachte studieperioden vergemakkelijken met behulp van ECTS of een daarmee compatibel puntenoverdrachtsysteem

De Erasmus-studentenmobiliteit wordt uitgevoerd in het kader van voorafgaande "interinstitutionele overeenkomsten" tussen thuis- en gastuniversiteiten, die allebei houder moeten zijn van een geldig EUC.

Voor hun vertrek krijgen Erasmus-studenten:

- Een "Erasmus Studentencharter" dat hun rechten en plichten beschrijft met betrekking tot hun studieperiode in het buitenland;
- Een studieovereenkomst ("Learning Agreement") waarin het te volgen studieprogramma uiteen wordt gezet, zoals dat is goedgekeurd door de student, de thuis- en de gastinstelling.

Aan het einde van de studieperiode in het buitenland moet de gastinstelling de Erasmus-student en de betrokken hogeronderwijsinstelling in het thuisland een transcript doen toekomen waarin bevestigd wordt dat het overeengekomen studieprogramma afgerond is, een en ander met vermelding van de studieresultaten. De thuisinstelling moet een volledige academische erkenning geven voor activiteiten die met succes zijn voltooid tijdens de Erasmus mobiliteitsperiode. Deze activiteiten worden in het "learning agreement" gespecificeerd.

Studenten kunnen een Erasmus krijgen om de reis- en verblijfskosten te helpen dekken die in verband met de studieperiode in het buitenland worden gemaakt en als dit nodig is kan een extrabeurs worden toegekend voor taalcursussen die voorafgaand aan de studieperiode plaatsvinden.

Erasmus studenten zijn- ongeacht of ze een Erasmus beurs ontvangen of niet- vrijgesteld van het betalen van inschrijfgeld in de gastinstelling. Nationale beurzen en leningen voor studenten die in het buitenland studeren dienen op de gebruikelijke wijze verstrekt te worden.

De volledige voorwaarden voor deelname vindt u in de algemene oproep tot het indienen

van voorstellen met betrekking tot het academische jaar in kwestie.

Wie komt er voor deelname in aanmerking

- Studenten aan instellingen voor hoger onderwijs die houder zijn van een geldig EUC.

Wie kan een aanvraag indienen

De uitzendende instelling voor hoger onderwijs

Selectieprocedure

NA1

Beheer van geselecteerde projecten

Nationaal Agentschap

Deelnemende landen

Zie paragraaf 3.1 van deel II van de Algemene Oproep tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende het Leven Lang Leren programma

Duur, financieringswijze en financieringsniveau

Zie de website van het Nationaal Agentschap

Subsidiabele activiteiten

Zie paragraaf 7 van deel II van de Algemene Oproep tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende het Leven Lang Leren programma

Beleidsprioriteiten voor deze actie

Zie deel I van de Algemene Oproep tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende het Leven Lang Leren programma

[Aanvraagformulier](#)

Erasmus
Mobiliteit van personen
Stages voor studenten in ondernemingen, opleidingscentra, onderzoekscentra en andere organisaties

[ERA 3]

Doelstellingen en beschrijving van de actie			
<p>Een stage is een verblijf bij een onderneming of organisatie in een ander deelnemend land met als doel de betrokkene te helpen zich aan te passen aan de vereisten van de communautaire arbeidsmarkt, specifieke vaardigheden te verwerven en meer inzicht te krijgen in de economische en sociale achtergronden van het betrokken land in het kader van het verkrijgen van werkervaring. De stage kan zo nodig voorafgegaan worden door een voorbereidings- of opfriscursus in de taal van het gastland of in de werktaal.</p> <p>Organisaties die stageplaatsen voor studenten aanbieden kunnen ondernemingen, opleidingscentra, onderzoekscentra of andersoortige organisaties zijn.</p> <p>Voor iedere stage geldt dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de student een "training agreement" betreffende het programma van de stageperiode aangeboden moet krijgen; die overeenkomst dient zowel door de instelling voor hoger onderwijs in het thuisland als door de gastorganisatie bekrachtigd te worden • Aan het eind van de stageperiode in het buitenland dient de instelling voor hoger onderwijs in het thuisland de in het buitenland doorgebrachte studieperiode volledig te erkennen zoals is overeengekomen in het "training agreement" <p>Verder moet voor de stage een stageovereenkomst afgesloten worden tussen de hogeronderwijsinstelling in het thuisland, de gastorganisatie en de begunstigde. De stageovereenkomst is gebaseerd op de "training agreement", waarvan de "Quality Commitment" een belangrijk onderdeel is voor alle partijen betrokken bij de stage.</p> <p>De volledige voorwaarden voor deelname vindt u in de algemene oproep tot het indienen van voorstellen met betrekking tot het academische jaar in kwestie.</p>			
Wie komt er voor deelname in aanmerking	<ul style="list-style-type: none"> • Studenten aan instellingen voor hoger onderwijs die over een EUC beschikken 		
Wie kan een aanvraag indienen	<ul style="list-style-type: none"> • Instellingen voor hoger onderwijs die beschikken over een Erasmus University Charter • Consortia die stages aanbieden 		
Selectieprocedure	NA1	Beheer van geselecteerde projecten	Nationaal Agentschap
Minimale omvang consortium	Zie de Website van het Nationaal Agentschap		
Deelnemende landen	Zie paragraaf 3.1 van deel II van de Algemene Oproep tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende het Leven Lang Leren programma		
Duur, financieringswijze en financieringsniveau	Zie Bijlage 1 van deel II van de Algemene Oproep tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende het		

	Leven Lang Leren programma
Subsidiabele activiteiten	Zie paragraaf 7 van deel II van de algemene oproep tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende het Leven Lang Leren programma
Beleidsprioriteiten voor deze actie	Zie deel I van de algemene oproep tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende het Leven Lang Leren programma

[Aanvraagformulier](#)

Erasmus**Mobiliteit van personen****Onderwijsopdrachten voor onderwijzend personeel van instellingen voor hoger onderwijs en personeel van ondernemingen die hiertoe uitgenodigd worden**

[ERA 4]

Doelstellingen en beschrijving van de actie

De **doelstellingen** van de **onderwijsopdrachten in het kader van Erasmus** zijn:

- studenten die niet in staat zijn deel te nemen aan een mobiliteitsprogramma laten profiteren van de kennis en expertise van het onderwijzend personeel van universiteiten en hogescholen in andere Europese landen
- de uitwisseling van deskundigheid en ervaring met betrekking tot pedagogische methoden bevorderen
- universiteiten stimuleren het studieaanbod te verbreden en de opleidingen inhoudelijk te verrijken

De onderwijsbijdragen kunnen worden uitgevoerd door docenten van een hoger onderwijsinstelling of door docenten /staf uit ondernemingen die daartoe uitgenodigd wordt. In alle gevallen moeten de onderwijsbijdragen van onderwijsgevend met een onderwijsopdracht deel uitmaken van het reguliere studieprogramma van de desbetreffende vakgroep of faculteit van de gastinstelling.

De partnerinstellingen voor hoger onderwijs dienen op voorhand overeenstemming te bereiken over het lesprogramma dat de bezoekende onderwijsgevend zullen verzorgen. In gevallen waarbij de persoon die de onderwijsopdracht uitvoert een medewerker is van een hoger onderwijs instelling, moet de opdracht gemaakt zijn op basis van een interinstitutionele overeenkomst tussen de thuis- en de gastinstelling.

De selectie van kandidaten voor onderwijsopdrachten in het buitenland is in handen van de hoger onderwijsinstelling in het thuisland. Kandidaten van ondernemingen worden geselecteerd door de instelling in het gastland.

In het geval van personeel van ondernemingen die naar een hoger onderwijsinstelling gaan, wordt de mobiliteitsopdracht georganiseerd door een hoger onderwijsinstelling die de persoon uit een onderneming daartoe uitnodigt. De beurs wordt altijd beheerd door de hoger onderwijsinstelling.

De volledige voorwaarden voor deelname vindt u in de algemene oproep tot het indienen van voorstellen met betrekking tot het academische jaar in kwestie.

Wie komt er voor deelname in aanmerking

- Onderwijzend personeel van instellingen voor hoger onderwijs en staf van ondernemingen

Wie kan een aanvraag indienen

Instellingen voor hoger onderwijs die beschikken over een [Erasmus University Charter](#); docenten van deze instellingen (via hun thuisinstelling); staf van

	ondernemingen(via de gastinstelling)
--	---------------------------------------

Selectieprocedure	NA1	Beheer van geselecteerde projecten	Nationaal Agentschap
--------------------------	---------------------	---	----------------------

Minimale omvang consortium	Zie de website van het Nationaal Agentschap
Deelnemende landen	Zie paragraaf 3.1 van deel II van de Algemene Oproep tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende Leven Lang Leren het programma
Duur, financieringswijze en financieringsniveau	Zie Bijlage 1 van deel II van de algemene oproep tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende het Leven Lang Leren programma
Subsidiabele activiteiten	Zie paragraaf 7 van deel II van de algemene oproep tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende het Leven Lang Leren programma
Beleidsprioriteiten voor deze actie	Zie deel I van de algemene oproep tot het indienen van voorstellen 2008 betreffende het Leven Lang Leren programma

[Aanvraagformulier](#)

Erasmus
Mobiliteit van personen
Scholing voor onderwijzend en ander personeel van instellingen voor hoger onderwijs

[ERA 5]

Doelstellingen en beschrijving van de actie	
<p>Deze actie is gericht op scholing van personeel. Binnen die algemene doelstelling zijn de volgende vormen van mobiliteit te onderscheiden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mobiliteit van onderwijzend personeel van hoger onderwijsinstellingen naar een partnerinstelling voor hoger onderwijs of bij een onderneming met het doel scholing te krijgen. • Mobiliteit van administratief en ander niet-onderwijzend personeel van hoger onderwijsinstellingen naar een partnerinstelling voor hoger onderwijs of bij een onderneming met het doel scholing te krijgen. <p>Doel is de begunstigden in staat te stellen door de overdracht van kennis en knowhow hun deskundigheid te vergroten en praktische vaardigheden te verwerven en hen aldus in staat te stellen de vaardigheden die zij voor hun werk nodig hebben op een hoger peil te brengen. Er zijn in dit verband tal van scholingsactiviteiten denkbaar, zoals seminars, workshops, cursussen, conferenties, praktijktrainingen, kortlopende detacheringen, job shadowing, studiebezoek enzovoort.</p> <p>Een noodzakelijke voorwaarde voor toekenning van subsidie is dat beide partners (de instelling of onderneming in het thuisland en de gastinstelling of -onderneming) een werkplan overeenkomen en indienen waarin in ieder geval vermeld staan: het algemene doel en de specifieke doelstellingen van het verblijf; de verwachte resultaten van de scholing of training en het programma voor de scholingsperiode.</p> <p>De volledige voorwaarden voor deelname vindt u in de algemene oproep tot het indienen van voorstellen met betrekking tot het academische jaar in kwestie.</p>	
Wie komt er voor deelname in aanmerking	
<ul style="list-style-type: none"> • Administratief, onderwijzend en niet-onderwijzend personeel van instellingen voor hoger onderwijs 	
Wie kan een aanvraag indienen	Instellingen voor hoger onderwijs die beschikken over een Erasmus University Charter ; personeelsleden van deze instellingen
Selectieprocedure	NA1 Beheer van geselecteerde projecten
	Nationaal Agentschap
Minimale omvang consortium	Zie website van het Nationaal Agentschap
Deelnemende landen	Zie paragraaf 3.1 van deel II van de Algemene Oproep

	tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende het Leven Lang Leren programma
Duur, financieringswijze en financieringsniveau	Zie Bijlage 1 van deel II van de algemene oproep tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende het Leven Lang Leren programma
Subsidiabele activiteiten	Zie paragraaf 7 van deel II van de algemene oproep tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende het Leven Lang Leren programma
Beleidsprioriteiten voor deze actie	Zie deel I van de algemene oproep tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende het Leven Lang Leren programma

[Aanvraagformulier](#)

Doelstellingen en beschrijving van de actie

Een **Intensief Programma** (IP) is een kort studieprogramma (2-6 weken werk m.b.t. het studiegebied waarbij studenten en medewerkers van hoger onderwijsinstellingen van ten minste drie deelnemende landen betrokken zijn en dat tot doel heeft:

- efficiënt, internationaal onderwijs te stimuleren met betrekking tot specifieke thema's die anders niet aan bod zouden komen of die slechts bij een klein aantal universiteiten of hogescholen in het lesprogramma zijn opgenomen
- studenten en onderwijsgeevenden in staat te stellen in multinationale groepen samen te werken en aldus leer- c.q. leservaringen op te doen in een stimulerende omgeving die een enkele instelling niet kan bieden, zodat hun blik ten aanzien van het studieonderwerp verruimd wordt
- onderwijzend personeel de mogelijkheid te bieden met buitenlandse collega's van gedachten te wisselen over vakinhoudelijke kwesties en leerplanontwikkeling en nieuwe lesmethoden in een internationale onderwijsomgeving te testen

Een Intensief Programma kan eenmalig zijn maar ook gedurende een beperkt aantal jaren herhaald worden. (de maximumduur van de financiering is drie opeenvolgende jaren, jaarlijkse aanvraag.)

Onderzoeksactiviteiten of conferenties kunnen geen onderdeel zijn van een IP. Zij dienen de deelnemende onderwijsgeevenden en studenten iets nieuws te geven in termen van leermogelijkheden, de ontwikkeling van vaardigheden, de toegang tot informatie etc.

Aanbevolen wordt bij de uitwerking van voorstellen met het volgende rekening te houden:

- De verhouding tussen personeel en studenten moet zodanig zijn dat actieve deelname in de les gewaarborgd is en dat elementen van leerplanontwikkeling aantoonbaar onderdeel zijn van de uitvoering van het IP
- Het IP dient in het studieprogramma van de deelnemende studenten opgenomen te worden; de voorkeur gaat uit naar IP's waarvoor de studenten volledige academische erkenning krijgen
- Met het oog op maximalisering van de Europese impact van IP's kan voorrang gegeven worden aan programma's waarbij hoger onderwijsinstellingen van meer dan drie deelnemende landen betrokken zijn
- Met name IP's betreffende studierichtingen waarbij langere studieperiodes in het buitenland minder voor de hand liggen zullen in aanmerking genomen worden
- Bijzondere aandacht zal ook uitgaan naar IP's die bijdragen tot de verspreiding van kennis op nieuwe en zich snel ontwikkelende vakgebieden

Aanvragen worden ingediend bij het NA in het land dat de IP coördineert, door de instelling die het IP namens de partners coördineert. Alle instellingen voor hoger onderwijs die aan het IP deelnemen dienen over een EUC te beschikken.

De selectie wordt uitgevoerd door het NA in het land dat het IP coördineert, op basis van een Oproep tot het indienen van voorstellen dat gepubliceerd wordt door het NA, in aanvulling op de Algemene Oproep tot het indienen van voorstellen voor het LLP.

De selectie van IP deelnemers (studenten en onderwijsgeevenden) wordt uitgevoerd door het IP consortium.

De volledige voorwaarden voor deelname vindt u in de algemene oproep tot het indienen van voorstellen met betrekking tot het academische jaar in kwestie.

Wie komt er voor deelname in

aanmerking
<ul style="list-style-type: none"> • Studenten van instellingen voor hoger onderwijs • Onderwijsgevend personeel van instellingen voor hoger onderwijs

Wie kan een aanvraag indienen	De coördinerende instelling voor hoger onderwijs van het IP (die over een Erasmus University Charter (EUC) dient te beschikken) namens de instellingen die aan het IP deelnemen(die alle over een EUC beschikken)
--------------------------------------	--

Selectieprocedure	NA1	Beheer van geselecteerde projecten	Nationaal Agentschap
--------------------------	---------------------	---	----------------------

Minimale omvang consortium	Zie website van het Nationaal Agentschap
Deelnemende landen	Zie paragraaf 3.1 van deel II van de Algemene Oproep tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende het Leven Lang Leren programma
Duur, financieringswijze en financieringsniveau	Zie Bijlage 1 van deel II van de algemene oproep tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende het Leven Lang Leren programma
Subsidiabele activiteiten	Zie paragraaf 7 van deel II van de algemene oproep tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende het Leven Lang Leren programma
Beleidsprioriteiten voor deze actie	Zie deel I van de algemene oproep tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende het Leven Lang Leren programma

[Aanvraagformulier](#)

Erasmus
Mobiliteit van personen
Erasmus Intensieve taalcursussen

[ERA 7]

Doelstellingen en beschrijving van de actie

De **intensieve taalcursussen in het kader van Erasmus (EILC)** zijn speciale taalcursussen gericht op de minder verbreide talen van deelnemende landen.

Deze taalcursussen geven Erasmus studenten die deze landen bezoeken in het kader van studies en stages de gelegenheid om maximaal 6 weken (met een minimum van 60 lesuren) , de betreffende taal te leren ter voorbereiding op de mobiliteitsperiode in het kader van het Erasmus programma

Aanvullende mobiliteitsbeurzen voor Erasmus studenten die aan een EILC-cursus wensen deel te nemen worden toegekend en verstrekt door de eigen hoger onderwijsinstelling. Er kan geen collegegeld worden berekend aan studenten die aan een EILC cursus deelnemen.

De selectie van de instelling die de EILC cursus organiseert, wordt uitgevoerd door het Nationaal Agentschap(NA) in het land waar de cursus zal worden georganiseerd, op basis van een Oproep tot het indienen van voorstellen door het NA, in aanvulling op de algemene oproep tot het indienen van voorstellen voor het Leven Lang leren programma.

Studenten dienen een aanvraag in voor een EILC-cursus via hun hoger Onderwijsinstelling in het thuisland. De selectie van EILC studenten id de gezamenlijke verantwoordelijkheid van de instellingen die de EILC-cursus organiseren en het NA in het gastland.

De volledige voorwaarden voor deelname vindt u in de algemene oproep tot het indienen van voorstellen met betrekking tot het academische jaar in kwestie, samen met de relevante aanvullende nationale oproepen.

Wie komt er voor deelname in aanmerking

- Studenten die ingeschreven staan aan een hoger onderwijsinstelling met een Erasmus University Charter en die zijn geselecteerd voor een studie/stageperiode in het kader van het erasmus programma. Studenten waarvan het belangrijkste studieonderwerp de taal is van het land dat de EILC cursus organiseert, komen normaal gezien niet in aanmerking als deelnemer.
- Comenius assistenten kunnen ook deelname op voorwaarde dat er plaatsen over zijn

Wie kan een aanvraag indienen

Instellingen voor hoger onderwijs met een EUC en andere organisaties die gespecialiseerd zijn in trainingen voor minder verbreide talen van deelnemende landen komen eveneens in aanmerking

Selectieprocedure	NA1	Beheer van geselecteerde projecten	Nationaal Agentschap
--------------------------	---------------------	---	----------------------

Deelnemende landen	Zie paragraaf 3.1 van deel II van de algemene oproep tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende het Leven Lang Leren programma		
Duur, financieringswijze en financieringsniveau	Zie Bijlage 1 van deel II van de algemene oproep tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende het Leven Lang Leren programma		
Subsidiabele activiteiten	Zie paragraaf 7 van deel II van de algemene oproep tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende het Leven Lang Leren programma		
Beleidsprioriteiten voor deze actie	Zie deel I van de algemene oproep tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende het Leven Lang Leren programma		

[Aanvraagformulier](#)

[ERA 8]

Doelstellingen en beschrijving van de actie

De **organisatie van mobiliteit (OM) voor studenten en personeel van hogeroponderwijsinstellingen** behelst de invoering van de nodige maatregelen en voorzieningen die tot doel hebben optimale voorwaarden te creëren om studenten en hoger onderwijspersoneel in staat te stellen gedurende een bepaalde periode bij een instelling voor hoger onderwijs of een relevante organisatie in een ander deelnemend land scholing te volgen of onderwijs te verzorgen.

Bij de organisatie van mobiliteit kan het **onder meer** om de volgende activiteiten gaan (onderstaande lijst is niet uitputtend):

- treffen van voorzieningen voor het selecteren van studenten en personeelsleden die in aanmerking komen voor mobiliteitsactiviteiten
- verzorgen van voorbereidende taalcurricula voor studenten en personeelsleden die naar het buitenland gaan
- verstrekken van informatie en bieden van ondersteuning aan studenten en personeelsleden (kennismaking met gastinstelling/-organisatie, studieadviezen voor studenten, hulp bij praktische zaken als huisvesting, sociale zekerheid, verblijfsvergunningen en reis- en vervoerskwesaties, begeleiding van gaststudenten door tutor/mentor, enz.)
- vastleggen van afspraken op inhoudelijk en organisatorisch vlak met partnerinstellingen (bijvoorbeeld, voor studenten: erkenning van in het buitenland doorgebrachte studieperiodes; voor onderwijsgeevenden: opname van cursussen in het reguliere studieprogramma van de gastinstelling; regelingen voor beoordeling van studenten en cursussen, enz.; hiervoor kunnen bezoeken aan partnerinstellingen nodig zijn)
- steun bieden aan de ontwikkeling en het gebruik van het [Europees puntenoverdrachtsysteem](#) (ECTS) en het [Diplomasupplement](#) (DS).
- opstellen van overeenkomsten waarin met studenten afspraken worden vastgelegd over het werkprogramma en over de vereisten voor een positieve beoordeling (leerovereenkomsten)
- treffen van regelingen voor het monitoren van de eigen studenten tijdens de studieperiode in het buitenland, onder meer via bezoeken aan partnerinstellingen of -organisaties
- verzamelen van feedback van teruggekeerde studenten en personeelsleden en deze feedback ter beschikking stellen van gegadigden voor een verblijf in het buitenland (daartoe zou onder meer hulp geboden kunnen worden aan plaatselijke studentenverenigingen of capabele studenten van verschillende vakgroepen bij activiteiten op het gebied van voorlichting of begeleiding en advies ten behoeve van vertrekkende of gaststudenten)
- treffen van specifieke regelingen om optimale kwaliteit van bedrijfsstages voor studenten te waarborgen
- Iedere hogeroponderwijsinstelling die studenten en personeelsleden naar het buitenland uitzendt in het kader van Erasmus mobiliteit ontvangt subsidie voor de organisatie van mobiliteit van het NA in het land van de instelling. De omvang van de subsidie wordt vooral berekend op basis van het aantal uitgaande studenten en deelnemers

De volledige voorwaarden voor deelname vindt u in de algemene oproep tot het indienen van voorstellen met betrekking tot het academische jaar in kwestie.

Wie komt er voor deelname in aanmerking		<ul style="list-style-type: none"> • Instellingen voor hoger onderwijs die beschikken over een Erasmus University Charter • Consortia die stages aanbieden 	
Wie kan een aanvraag indienen		<ul style="list-style-type: none"> • Instellingen voor hoger onderwijs die beschikken over een Erasmus University Charter • Consortia die stages aanbieden 	
Selectieprocedure	NA1	Beheer van geselecteerde projecten	Nationaal Agentschap
Minimale omvang consortium	Zie Bijlage 1 van deel II van de algemene oproep tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende het Leven Lang Leren programma		
Deelnemende landen	Zie paragraaf 3.1 van deel II van de algemene oproep tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende het Leven Lang Leren programma		
Duur, financieringswijze en financieringsniveau	Zie Bijlage 1 van deel II van de algemene oproep tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende het Leven Lang Leren programma		
Subsidiabele activiteiten	Zie paragraaf 7 van deel II van de algemene oproep tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende het Leven Lang Leren programma		
Beleidsprioriteiten voor deze actie	Zie deel I van de algemene oproep tot het indienen van voorstellen 2008-2010 betreffende het Leven Lang Leren programma		

[Aanvraagformulier](#)

Erasmus
Multilaterale projecten
Ontwikkeling van studieprogramma's (Curriculum development-projecten)

[ERA 9]

Doelstellingen en beschrijving van de actie

Projecten voor de ontwikkeling van studieprogramma's, waarnaar meestal wordt verwezen als *Curriculum Development* of "CD"-projecten, zijn bedoeld om het proces van innovatie en verbetering binnen het hoger onderwijs te ondersteunen. Deze projecten kunnen in elke academische studierichting worden voorgesteld.

Door de expertise en meest actuele kennis van instellingen voor hoger onderwijs uit verschillende landen samen te voegen, kunnen dergelijke projecten een belangrijke bijdrage vormen tot het versterken van de kwaliteit en de Europese dimensie van het hoger onderwijs. Er wordt bijzonder belang gehecht aan samenwerking met het beroepsveld en het bedrijfsleven.

Erasmus ondersteunt de volgende hoofdcategorieën van activiteiten binnen dit gebied van academische samenwerking:

- geïntegreerde programma's die een volledige studiecycclus bestrijken (niveau van bachelor, master of doctoraat) en die leiden tot een erkende tweevoudige of gezamenlijke graad;
- onderwijsprogramma's en modules voor permanente vorming om kennis die in het verleden werd opgedaan aan te vullen;
- Europese lesmodules in zeer interdisciplinaire gebieden of in gebieden met een specifieke behoefte voor een sterke transnationale samenwerking op het vlak van het onderwijs.

Na de ontwikkelingsfase van één of twee jaar moeten deze programma's of modules door de partnerinstellingen zoveel mogelijk op geïntegreerde wijze uitgevoerd worden. Dit betekent dat de instellingen moeten samenwerken op het gebied van studenten- en medewerkersmobiliteit, delen van het programma gezamenlijk moeten verzorgen, afspraken dienen te maken over toelatingscriteria, studieresultaten, beoordelingen, kwaliteitsborging en erkenning (gebruik van het [Europees puntenoverdrachtsysteem](#) (ECTS) en het [Diplomasupplement](#) (DS)). De gezamenlijke programma's of modules kunnen betrekking hebben op de eerste studiecycclus (bachelor), de tweede cyclus (master) of de derde cyclus (doctoraat). Studenten moeten meervoudige of gezamenlijke titels (of certificaten voor modules) ontvangen, die door de deelnemende instellingen en landen erkend worden.

De aanvraag kan een periode van drie jaar bestrijken in het geval van de ontwikkeling van een volledig studieprogramma, en een periode van twee jaar in het geval van de ontwikkeling van een Europese module of permanente vormingscursus. Het laatste subsidiejaar dient het eerste jaar van implementatie door de partnerinstellingen te zijn.

Activiteiten op het gebied van de implementatie en verspreiding zijn onder andere:

- verstrekken van gezamenlijke onderwijsprogramma's, permanente vormingscursussen of Europese modules
- begeleiding en advies
- toepassing van mechanismen voor kwaliteitsborging
- accreditatie
- uitbreiding van het netwerk van partners
- uitbreiding van het project naar andere onderwijssectoren, zoals bij- en nascholing en

<p>volwassenenonderwijs</p> <ul style="list-style-type: none"> • verstrekking van titels/diploma's • promotieactiviteiten om het project onder de aandacht te brengen van potentiële werkgevers van afgestudeerden • organisatie van en deelname aan conferenties of workshops waar de ontwikkelde producten gepresenteerd kunnen worden <p>De volledige voorwaarden voor deelname vindt u in de algemene oproep tot het indienen van voorstellen met betrekking tot het academisch jaar in kwestie.</p>

Wie komt hiervoor in aanmerking?	<ul style="list-style-type: none"> • Instellingen voor hoger onderwijs (coördinerende instellingen moeten houder zijn van het Erasmus University Charter) • Overheidsinstanties • Ondernemingen • Verenigingen, netwerken of consortia van instellingen voor hoger onderwijs of andere instanties die werkzaam zijn op het gebied van hoger onderwijs
---	---

Wie kan een aanvraag indienen?	De coördinerende organisatie, namens het projectconsortium. Instellingen voor hoger onderwijs die als coördinerende organisatie optreden, moeten houder zijn van een Erasmus University Charter.
---------------------------------------	--

Selectieprocedure	COM	Beheer van de geselecteerde projecten	Uitvoerend Agentschap
--------------------------	---------------------	--	-----------------------

Minimumgrootte van het consortium	Zie de EAC-website van het Uitvoerend Agentschap
Deelnemende landen	Zie Deel II – sectie 3.1 van de Algemene Oproep voor het indienen van Voorstellen voor het Leven Lang Leren programma 2008-2010
Duur, financieringswijzen, hoogte van de financiering	Zie de EAC-website van het Uitvoerend Agentschap
Gefinancierde activiteiten	Zie Deel II – sectie 7 van de Algemene Oproep voor het indienen van Voorstellen voor het Leven Lang Leren programma 2008-2010
Beleidsprioriteiten voor deze actie	Zie Deel I van de Algemene Oproep voor het indienen van Voorstellen voor het Leven Lang Leren programma 2008-2010

[Aanvraagformulier](#)

Erasmus
Multilaterale Projecten
Samenwerking tussen universiteiten en ondernemingen

[ERA 10]

Doelstellingen en beschrijving van de actie

Gestructureerde [partnerschappen](#) met het bedrijfsleven (inclusief het [MKB](#)) kunnen het belang, de kwaliteit en de aantrekkelijkheid van onderwijs- en opleidingsprogramma's vergroten: bij versnelde kennisoverdracht - in beide richtingen – tussen instellingen voor hoger onderwijs en ondernemingen, [stages](#) van studenten, onderwijsmedewerkers en onderzoekers in ondernemingen en deelname van personeel van ondernemingen in de organisatie van instellingen voor hoger onderwijs hebben alle betrokken partijen voordeel, en deze vorm van samenwerking, waarbij de wetenschappelijke expertise van afgestudeerden en onderzoekers aangevuld wordt met ondernemersvaardigheden, vergroot ook hun arbeidsmarkt- en carrièreperspectieven. Samenwerking met het bedrijfsleven kan tot verruiming van de middelen leiden, bijvoorbeeld voor de uitbreiding van de onderzoekscapaciteiten of de ontwikkeling en organisatie van nieuwe opleidings- en omscholingscursussen, en versterkt de impact van wetenschappelijk onderzoek op het MKB en innovatie op regionaal niveau. Dit houdt ook in dat de ontwikkeling van ondernemersvaardigheden, managementvaardigheden en innovatief vermogen een wezenlijk onderdeel moet vormen van masterprogramma's, onderzoeksopleidingen en strategieën op het gebied van een leven lang leren voor medewerkers van instellingen voor hoger onderwijs.

Erasmus stimuleert dit proces door steun te verschaffen voor tweejarige projecten waarbij instellingen voor hoger onderwijs (en andere soorten organisaties uit de publieke of private sector, waar dit nodig is voor het thema) van minstens drie landen die deelnemen aan het Programma Een Leven Lang Leren betrokken zijn. Belangrijke vraagstukken die door dergelijke projecten worden behandeld zijn met name:

- Het bevorderen van ondernemerschap, creatief denken en innovatieve benaderingen als onderdeel van het onderwijsprogramma voor studenten en als vaardigheden voor onderwijsgeevenden/onderzoekers;
- Het versterken van de link tussen studies en de behoeften van de arbeidsmarkt, bijvoorbeeld door bevordering van de inbreng van ondernemingen bij de ontwikkeling van cursussen en inhoud, of door vernieuwing op het gebied van onderwijsprogramma's, de ontwikkeling van vaardigheden en competenties met betrekking tot het Europees Kwalificatiekader - EKK etc.;
- De ontwikkeling van onderwijsdiensten zoals speciale cursussen ter bevordering van de kennis en vaardigheden van werknemers (met inbegrip van taalvaardigheden om het concurrentievermogen te verbeteren), voorzieningen voor deeltijdstudenten, gespecialiseerde hogere beroepsopleidingen, etc;
- Het uitwerken van strategieën om uitwisselingen en samenwerking tussen instellingen voor hoger onderwijs en ondernemingen te bevorderen, met inbegrip van het bevorderen van stages van studenten en medewerkers van instellingen voor hoger onderwijs in het bedrijfsleven en het analyseren van de voordelen van ervaringsleren.

Projecten met een belangrijke rol voor partners buiten de academische wereld, met name ondernemingen (in het bijzonder het MKB), professionele organisaties, Kamers van Koophandel, sociale partners of lokale/regionale instanties, worden ten zeerste aangemoedigd.

De volledige voorwaarden voor deelname vindt u in de algemene oproep tot het indienen van voorstellen met betrekking tot het academisch jaar in kwestie.

Wie kan hiervoor in aanmerking komen ?

- Instellingen voor hoger onderwijs
- Ondernemingen, in het bijzonder het MKB
- Professionele organisaties
- Kamers van Koophandel
- Sociale partners
- Lokale/regionale/nationale instanties

Wie kan een aanvraag indienen?

De coördinerende organisatie, namens het projectconsortium. Instellingen voor hoger onderwijs die als coördinerende organisatie optreden, moeten houder zijn van een Erasmus University Charter.

Selectieprocedure	COM	Beheer van de geselecteerde projecten	Uitvoerend Agentschap
--------------------------	---------------------	--	-----------------------

Minimumgrootte van het consortium	Zie de EAC-website van het Uitvoerend Agentschap
Deelnemende landen	Zie Deel II – sectie 3.1 van de Algemene Oproep voor het indienen van Voorstellen voor het Leven Lang Leren programma 2008-2010
Duur, financierings wijze, hoogte van de financiering	Zie de EAC-website van het Uitvoerend Agentschap
Gefinancierde activiteiten	Zie Deel II – sectie 7 van de Algemene Oproep voor het indienen van Voorstellen voor het Leven Lang Leren programma 2008-2010
beleidsprioriteiten voor deze actie	Zie Deel I van de Algemene Oproep voor het indienen van Voorstellen voor het Leven Lang Leren programma 2008-2010

[Aanvraagformulier](#)

Erasmus
Multilaterale projecten
Modernisering van het hoger onderwijs

[ERA11]

Doelstellingen en beschrijving van de actie
--

Het hoger onderwijs in Europa moet hervormd worden om ervoor te zorgen dat deze sector een volwaardige rol vervult bij de totstandbrenging van het Europa van de kennis en bijdraagt tot de Lissabon-strategie voor groei en werkgelegenheid. De modernisering van het hoger onderwijs is noodzakelijk op het gebied van onderwijsprogramma's (Bologna-proces), financiering en bestuur zodat instellingen voor hoger onderwijs een antwoord kunnen vinden op de uitdagingen die gevormd worden door de globalisering en doeltreffender kunnen bijdragen tot het opleiden en omscholen van de Europese beroepsbevolking.

Erasmus stimuleert dit hervormings- en moderniseringsproces door steun te verschaffen voor tweejarige projecten waarbij instellingen voor hoger onderwijs (en andere soorten organisaties uit de publieke of private sector, waar dit nodig is voor het thema) van minstens drie landen die deelnemen aan het Leven Lang Leren Programma betrokken zijn. Belangrijke vraagstukken die door dergelijke projecten worden behandeld zijn met name:

- Het ontwikkelen van strategieën om onderwijsprogramma's te moderniseren en ze transparanter te maken (bijv. door de beschrijving van kwalificaties in termen van leerresultaten), het verbeteren van het beheer en het optimaliseren van subsidies, waardoor instellingen ontvankelijker worden voor de behoeften van de arbeidsmarkt, burgers en de samenleving in het algemeen;
- Het ontwikkelen van strategieën voor levenslang leren (het hoger onderwijs koppelen aan het beroepsonderwijs en het voorzien in opleidingen en certificatie) en instellingen voor hoger onderwijs helpen om "permanente onderwijscentra" of "centra voor open afstandsleren" voor hun regio te worden;
- Het uitwerken van maatregelen om de kwaliteit van de prestaties van instellingen voor hoger onderwijs te verbeteren en bij te dragen tot hun verantwoordelijkheid;
- Het verbeteren van de regeling voor de toegang tot het onderwijs voor mensen met een achtergrond binnen het niet-formeel of informeel onderwijs of met alternatieve kwalificaties, zoals de kwalificaties die het resultaat zijn van een eerdere periode van ervaringsleren;
- Het ontwikkelen van strategieën om de aantrekkelijkheid van instellingen voor hoger onderwijs te vergroten, om begeleidingsdiensten te versterken, en om het publiek in het algemeen op een doeltreffendere manier in te lichten over hun werk.

De volledige voorwaarden voor deelname vindt u in de algemene oproep tot het indienen van voorstellen met betrekking tot het academisch jaar in kwestie.

Wie komt hiervoor in aanmerking?

Instellingen voor hoger onderwijs, verenigingen, netwerken en andere instanties die een rol kunnen spelen bij het moderniseren van het hoger onderwijs

Wie kan een aanvraag indienen?	De coördinerende organisatie, namens het projectconsortium. Instellingen voor hoger onderwijs die als coördinerende organisatie optreden, moeten houder zijn van een Erasmus University Charter.
---------------------------------------	--

Selectieprocedure	COM	Beheer van de geselecteerde projecten	Uitvoerend Agentschap
--------------------------	---------------------	--	-----------------------

Minimumgrootte van het consortium	Zie de EAC-website van het Uitvoerend Agentschap
Deelnemende landen	Zie Deel II – sectie 3.1 van de Algemene Oproep voor het indienen van Voorstellen voor het Leven Lang Leren programma 2008-2010
Duur, financieringswijze, hoogte van de financiering	Zie de EAC-website van het Uitvoerend Agentschap
Gefinancierde activiteiten	Zie Deel II – sectie 7 van de Algemene Oproep voor het indienen van Voorstellen voor het Leven Lang Leren programma 2008-2010
Politieke prioriteiten voor deze actie	Zie Deel I van de Algemene Oproep voor het indienen van Voorstellen voor het Leven Lang Leren programma 2008-2010

[Aanvraagformulier](#)

Erasmus
Multilaterale Projecten
Virtuele campussen

[ERA 12]

Doelstellingen en beschrijving van de actie

De doelstellingen van de actie 'Virtuele campussen' in het kader van de multilaterale projecten zijn:

- [Virtuele mobiliteit](#) als aanvulling op of vervanging van fysieke mobiliteit versterken naast andere vormen van onafhankelijke mobiliteit
- De dimensie van virtuele mobiliteit integreren in multilaterale Erasmus-projecten voor de [ontwikkeling van onderwijsprogramma's](#)
- De beschikbaarheid van hoogwaardige Europese Open Educational Resources in een context van een leven lang leren vergroten
- Bijdragen tot de moderniseringsagenda voor universiteiten en instellingen voor hoger onderwijs in Europa.

De Europese instellingen voor hoger onderwijs verschillen sterk van elkaar als het gaat om de mate waarin zij ICT in hun onderwijs-, opleidings- en onderzoeksstelsels hebben geïntegreerd. De actie 'Virtuele campussen' in het kader van het Erasmus-programma is gericht op de ondersteuning van de ontwikkeling/integratie van vernieuwende, op ICT gebaseerde content, diensten, pedagogische benaderingen en praktijken voor een leven lang leren via duurzame modellen voor organisatie, onderwijs en financieel beheer. Er worden subsidies verschaft voor tweejarige projecten waarbij instellingen voor hoger onderwijs en andere relevante organisaties betrokken zijn van minstens drie landen die deelnemen aan het Programma Een Leven Lang Leren.

De actie ondersteunt de verspreiding en benutting van resultaten, op basis van bestaande voorzieningen. Instellingen die aan deze actie willen deelnemen, dienen op organisatorisch vlak in staat en bereid te zijn de nodige veranderingen - op alle niveaus - te ondersteunen. Een geschikte technische infrastructuur is een noodzakelijke voorwaarde. Er is geen ideaal 'pasklaar model', zoals blijkt uit de verschillende situaties van de Europese instellingen voor hoger onderwijs met betrekking tot de ontwikkeling van virtuele campussen.

Projecten moeten op aantoonbare wijze worden verankerd in een algemene strategie voor de doeltreffende integratie van ICT in de deelnemende instellingen voor hoger onderwijs. Hierna volgen een aantal van de belangrijke vraagstukken die dergelijke projecten kunnen behandelen:

- de ontwikkeling en verspreiding van benaderingen die op Europees niveau gekopieerd kunnen worden voor het oprichten en ondersteunen van virtuele campussen;
- het verschaffen van open educational resources, ervoor zorgen dat vraagstukken met betrekking tot de organisatie, de technische infrastructuur en de kwaliteit behandeld worden teneinde content te delen en gemakkelijk toegankelijk te maken op Europees niveau;
- het ontwikkelen of herzien van geïntegreerde programma's die een volledige studiecycclus bestrijken (niveau van bachelor, master of doctoraat) en die leiden tot erkende tweevoudige of gezamenlijke graden waarin ICT-hulpmiddelen en -diensten worden gebruikt om de virtuele mobiliteit van studenten en personeel mogelijk te maken;
- het bevorderen van samenwerking en de uitwisseling van strategische ervaring

tussen beleidsvormers op het gebied van de ontwikkeling van virtuele campussen.

Voorstellen moeten:

- rekening houden met de definities van [virtuele campus](#), virtuele mobiliteit en 'Open Educational Resources' (OER's) die in de verklarende woordenlijst worden gegeven;
- ervoor zorgen dat er een volledige academische erkenning aan de studenten wordt gegeven voor studies en cursussen, op basis van overeenkomsten voor de evaluatie, validering en erkenning van verworven competenties door middel van virtuele mobiliteit;
- ervoor zorgen dat alle relevante aspecten (op organisatorisch, pedagogisch, wetenschappelijk en financieel vlak) op juiste wijze in aanmerking worden genomen.

De volledige voorwaarden voor deelname vindt u in de algemene oproep tot het indienen van voorstellen met betrekking tot het academisch jaar in kwestie.

Wie komt hiervoor in aanmerking?	
<ul style="list-style-type: none">• Instellingen voor hoger onderwijs• Overheidsinstanties• Ondernemingen• Verenigingen	

Wie kan een aanvraag indienen?	De coördinerende organisatie, namens het projectconsortium. Instellingen voor hoger onderwijs die als coördinerende organisatie optreden, moeten houder zijn van een Erasmus University Charter.
---------------------------------------	--

Selectieprocedure	COM	Beheer van de geselecteerde projecten	Uitvoerend Agentschap
Minimumgrootte van het consortium	Zie de EAC-website van het Uitvoerend Agentschap		
Deelnemende landen	Zie Deel II – sectie 3.1 van de Algemene Oproep voor het indienen van Voorstellen voor het Leven Lang Leren programma 2008-2010		
Duur, financieringswijzen, hoogte van de financiering	Zie de EAC-website van het Uitvoerend Agentschap		
Gefinancierde activiteiten	Zie Deel II – sectie 7 van de Algemene Oproep voor het indienen van Voorstellen voor het Leven Lang Leren programma 2008-2010		
beleidsprioriteiten voor deze actie	Zie Deel I van de Algemene Oproep voor het indienen van Voorstellen voor het Leven Lang Leren programma 2008-2010		

[Aanvraagformulier](#)

[ERA 13]

Doelstellingen en beschrijving van de actie
--

Erasmus-netwerken zijn ontwikkeld om Europese samenwerking en vernieuwing te promoten in specifieke thematische gebieden die van bijzonder belang zijn voor hoger onderwijs in een Europese context. Op deze manier dragen de voorstellen bij tot het verhogen van de kwaliteit, het definiëren en ontwikkelen van een Europese dimensie binnen bepaalde studierichtingen of vakgebieden, of het bevorderen van innovatie en goede manieren van werken voor andere aspecten van de ontwikkeling van het hoger onderwijs. Dit wordt bereikt door samenwerking binnen het netwerk tussen instellingen voor hoger onderwijs, faculteiten en vakgroepen. Bij een dergelijke samenwerking moeten ook academische en andere verenigingen, wetenschappelijke genootschappen, ondernemingen, beroepsorganisaties, andere publieke of private partners op sociaal-economisch vlak en, in voorkomend geval, studentenorganisaties betrokken worden. Alle netwerken moeten een aangewezen aantal relevante belanghebbenden samenbrengen die betrokken zijn bij het thema dat behandeld wordt. De samenwerking binnen netwerken wordt geacht resultaten op te leveren die op het desbetreffende vakgebied een duurzame en brede impact hebben op instellingen voor hoger onderwijs in heel Europa.

Er zijn twee soorten Thematische Erasmus-netwerken:

- **Academische netwerken** die zijn ontwikkeld ter bevordering van innovatie in een specifieke studierichting, reeks studierichtingen of multidisciplinair gebied
- **Structurele netwerken** die zijn ontwikkeld om een specifiek aspect van de organisatie, het beheer, het bestuur of de financiering van het hoger onderwijs te helpen verbeteren en moderniseren (zoals het verruimen van de toegang tot hoger onderwijs, het stimuleren van de “kennisdriehoek” van onderwijs, onderzoek en innovatie, het verbeteren van het beheer van universiteiten, het versterken van de kwaliteitsborging, etc.).

De toepasselijke Oproep tot het indienen van voorstellen bevat de prioritaire thema's voor de Academische en Structurele netwerken. Netwerkvoorstellen die zich richten op vakgebieden en thema's die niet voldoende worden behandeld door netwerken die reeds subsidies ontvangen op basis van dit programma worden ieder jaar ten zeerste aangemoedigd, om te komen tot een optimale behandeling van academische disciplines en de belangrijke aspecten van de ontwikkeling en het beheer van het hoger onderwijs. Er wordt echter ook permanente steun toegekend aan netwerken die aan het einde van hun financieringsperiode zijn gekomen, op voorwaarde dat ze bewijzen kunnen verschaffen van resultaten en impact en dat het verlengen van hun financieringsperiode zal leiden tot belangrijke verdere ontwikkelingen (bijv. in termen van de omvang van de activiteiten, de methodologische benadering of het geografische bereik)

Hieronder volgt ter informatie een lijst van kwesties waarop academische projecten zich

kunnen richten, overeenkomstig de in de oproep tot het indienen van voorstellen vastgestelde prioriteiten:

- *In kaart brengen.* Dit bestaat gewoonlijk uit het beschrijven, analyseren en vergelijken van bestaande lesmethoden, en het uitwerken van en experimenteren met nieuwe lesmethoden, het identificeren van bestaand lesmateriaal van hoge kwaliteit en dit door middel van databases ter beschikking te stellen aan de leden van het netwerk.
- *Activiteiten op het gebied van kwaliteitsborging,* die betrekking hebben op een vakgebied of een aspect van het beheer en de administratie van universiteiten
- *Het bevorderen van Europese samenwerking.* De stand van zaken met betrekking tot de Europese samenwerking evalueren, de behoeften en belemmeringen identificeren, evenals manieren om deze belemmeringen weg te nemen. De ontwikkeling van hulpmiddelen (gebruik van ECTS, nieuwe modellen voor coördinatie, strategieën op Europees niveau). De bevordering van de ontwikkeling van Europese modules
- *Het definiëren en actualiseren van algemene en sectorale competenties* aan de hand van de methode van het proefproject "Tuning Educational Structures in Europe" (Tuning – Onderlinge afstemming van onderwijsstructuren in Europa). Nu is het aan netwerkprojecten om de resultaten van het Tuning-project verder uit te werken. Netwerken worden vervolgens geacht de methode en resultaten van het Tuning-project op hun eigen vakgebied toe te passen
- *Het bevorderen van synergie tussen onderwijs en onderzoek* door instellingen voor hoger onderwijs aan te moedigen onderzoeksresultaten in hun lespraktijken te verwerken en door Erasmus-netwerken te koppelen aan de thematische netwerken die door het DG Onderzoek gefinancierd worden
- *Het versterken van de relatie tussen onderwijs en samenleving,* het samenbrengen van de publieke en private sector, de wetenschappelijke wereld en het beroepsveld. Hierdoor dragen deze activiteiten bij tot het innovatievermogen van Europa.

Op dezelfde manier zullen Structurele netwerken hun verdere werkzaamheden normaal gezien baseren op een gedetailleerd overzicht van de bestaande praktijken en de opkomende trends in verschillende delen van Europa en worden ze geacht een duurzaam Europees forum te worden voor de ontwikkeling van innovatie en goede manieren van werken binnen het betrokken organisatiegebied.

Van ieder netwerk wordt minstens verwacht dat het de volgende operationele activiteiten uitvoert:

- Een website en andere geschikte middelen opzetten voor de ondersteuning van uitwisseling van informatie en de verspreiding daarvan;
- Een jaarverslag opstellen over het niveau van innovatie binnen zijn activiteitengebied;
- De 'spelers' binnen Erasmus voorzien van de volledige informatie aangaande evenementen en activiteiten van het netwerk
- Een jaarlijkse bijeenkomst organiseren binnen het thematische gebied van het netwerk. De bijeenkomst zal ook vertegenwoordigers samenbrengen van andere activiteiten binnen het gebied in kwestie die ook door het Erasmus-programma worden gefinancierd, waaronder met name multilaterale projecten en Intensieve Programma's. De bijeenkomst kan de vorm aannemen van een open seminar of conferentie, en hierdoor samenwerking stimuleren tussen projecten die door het Erasmus-programma worden gesteund en andere relevante initiatieven
- Passende maatregelen nemen met betrekking tot de evaluatie van de prestaties van het netwerk.

Een van de organisaties die aan het netwerkproject deelneemt, moet optreden als de coördinator van het netwerk. Andere netwerkpartners kunnen echter het voortouw

nemen tijdens verschillende fases van het werkprogramma. Het is van wezenlijk belang dat het volledige netwerk actief betrokken is bij de activiteiten van het netwerk.

De volledige voorwaarden voor deelname vindt u in de algemene oproep tot het indienen van voorstellen met betrekking tot het academisch jaar in kwestie.

Wie komt ervoor in aanmerking ?

- Instellingen voor hoger onderwijs
- Overheidsinstanties
- Ondernemingen
- Verenigingen

Wie kan een aanvraag indienen?

De coördinerende organisatie van het netwerk, namens het netwerkconsortium. Instellingen voor hoger onderwijs die als coördinerende organisatie optreden, moeten houder zijn van een Erasmus University Charter.

Selectieprocedure	COM	Beheer van de geselecteerde projecten	Uitvoerend Agentschap
Minimumgrootte van het consortium	Zie de EAC-website van het Uitvoerend Agentschap		
Deelnemende landen	Zie Deel II – sectie 3.1 van de Algemene Oproep voor het indienen van Voorstellen voor het Leven Lang Leren programma 2008-2010		
Duur, financieringswijzen, hoogte van de financiering	Zie de EAC-website van het Uitvoerend Agentschap		
Gefinancierde activiteiten	Zie Deel II – sectie 7 van de Algemene Oproep voor het indienen van Voorstellen voor het Leven Lang Leren programma 2008-2010		
beleidsprioriteiten voor deze actie	Zie Deel I van de Algemene Oproep voor het indienen van Voorstellen voor het Leven Lang Leren programma 2008-2010		

[Aanvraagformulier](#)

Erasmus
Flankerende maatregelen

[ERA 14]

Doelstellingen en beschrijving van de actie
--

Projecten kunnen worden uitgewerkt als onderdeel van de Acties 'flankerende maatregelen' om de doelstellingen van het Erasmus-programma te stimuleren en om ervoor te zorgen dat de resultaten van activiteiten die door het Erasmus-programma worden gesteund onder de aandacht van een ruimer publiek worden gebracht. Projecten in het kader van de flankerende maatregelen kunnen bijgevolg communicatieactiviteiten, de thematische controle van projecten en de verspreiding en benutting van projectresultaten omvatten, bijvoorbeeld:

- Informatie- en communicatieactiviteiten om de zichtbaarheid van activiteiten en de resultaten binnen het programma te bevorderen en te verbeteren
- De "thematische" controle van lopende projecten die aan vergelijkbare thema's werken, inclusief de organisatie van bijeenkomsten om ervaringen uit te wisselen, de publicatie van bijgewerkte projectcompendia en een meer systematische evaluatie van projectresultaten met het oog op een meer doeltreffende verspreiding en benutting van de beste resultaten
- Verzamelen en ter beschikking stellen van informatie over projectresultaten, onder meer via de ontwikkeling van gemeenschappelijke databases
- Ondersteuning voor conferenties en acties op het gebied van de verspreiding en benutting van resultaten waar projecten en potentiële gebruikers binnen de betreffende sector worden samengebracht, met bijzondere aandacht voor het bevorderen van de overdracht en overname van projectresultaten door nieuwe gebruikers en het integreren van die resultaten in onderwijs- en opleidingsstelsels en praktijken.

De volledige voorwaarden voor deelname vindt u in de algemene oproep tot het indienen van voorstellen met betrekking tot het academisch jaar in kwestie.

Wie komt hiervoor in aanmerking?

Instellingen voor hoger onderwijs; verenigingen, netwerken of consortia van instellingen voor hoger onderwijs; andere relevante instanties met betrekking tot het hoger onderwijs

Wie kan een aanvraag indienen?	De coördinerende organisatie namens het consortium
---------------------------------------	--

Selectieprocedure	COM	Beheer van de geselecteerde projecten	Uitvoerend Agentschap
--------------------------	---------------------	--	-----------------------

Minimumgrootte van het consortium	Zie de EAC-website van het Uitvoerend Agentschap
--	--

Deelnemende landen	Zie Deel II – sectie 3.1 van de Algemene Oproep voor het indienen van Voorstellen voor het Leven Lang Leren programma 2008-2010
---------------------------	---

Duur, financieringswijzen, hoogte van de financiering	Zie de EAC-website van het Uitvoerend Agentschap
Gefinancierde activiteiten	Zie Deel II – sectie 7 van de Algemene Oproep voor het indienen van Voorstellen voor het Leven Lang Leren programma 2008-2010
beleidsprioriteiten voor deze actie	Zie Deel I van de Algemene Oproep voor het indienen van Voorstellen voor het Leven Lang Leren programma 2008-2010

[Aanvraagformulier](#)

Erasmus
Mobiliteit van individuele personen
Vorbereidende bezoeken

[ERA 15]

Doelstellingen en beschrijving van de actie	<p>De belangrijkste doelstelling van de actie is instellingen voor hoger onderwijs te helpen bij het leggen van contacten met toekomstige partnerinstellingen met het oog op het opstellen van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nieuwe interinstitutionele overeenkomsten (geen verlengingen) met betrekking tot de mobiliteit van studenten en/of personeelsleden; - Erasmus Intensieve programma's; - Erasmus-stages voor studenten. <p>Om een subsidie te ontvangen voor voorbereidende bezoeken moeten instellingen voor hoger onderwijs houder zijn van een Erasmus University Charter (EUC).</p> <p>De subsidie voor het voorbereidende bezoek kan gebruikt worden voor het bezoeken van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een of meerdere toekomstige partnerinstellingen binnen het hoger onderwijs, die houder moeten zijn van een EUC; - Of een onderneming of aanverwante instantie waarbij het opstellen van een nieuw Erasmus-systeem voor stages van studenten of een mobiliteitsstelsel voor personeelsleden van een onderneming het hoofddoel van het bezoek is. <p>Daarnaast kunnen er ook subsidies voor voorbereidende bezoeken worden toegekend aan personeelsleden van andere organisaties om hen te helpen bij het creëren van consortia voor de organisatie van Erasmus-stages.</p> <p>De volledige voorwaarden voor deelname vindt u in de algemene oproep tot het indienen van voorstellen met betrekking tot het academisch jaar in kwestie.</p>
Wiekomt hiervoor in aanmerking?	<p>Personen die werkzaam zijn in een instelling voor hoger onderwijs die houder is van het EUC (ook personeelsleden van ondernemingen in het geval van bezoeken ter ondersteuning van de oprichting van consortia voor stages van studenten). Subsidies worden normaal gezien toegekend aan slechts één persoon per bezoek, maar in uitzonderlijke gevallen kan er een subsidie worden toegekend aan twee personeelsleden van dezelfde instelling die samen een bezoek willen ondernemen, op voorwaarde dat hun taken bij het bezoek duidelijk complementair zijn.</p>
Wie kan een aanvraag indienen?	<p>Instellingen voor hoger onderwijs die houder zijn van het EUC; personeelsleden van instellingen voor hoger onderwijs (ook personeelsleden van ondernemingen in het geval van bezoeken ter ondersteuning van de</p>

	oprichting van consortia voor stages van studenten)		
Selectieprocedure	NA1	Beheer van de geselecteerde projecten	Nationaal Agentschap
Minimumgrootte van het consortium	Niet van toepassing		
Deelnemende landen	Zie Deel II – sectie 3.1 van de Algemene Oproep voor het indienen van Voorstellen voor het Leven Lang Leren programma 2008-2010		
Duur, financieringswijzen, hoogte van de financiering	Zie de website van het Nationaal Agentschap		
Gefinancierde activiteiten	Zie Deel II – sectie 7 van de Algemene Oproep voor het indienen van Voorstellen voor het Leven Lang Leren programma 2008-2010		
Beleidsprioriteiten voor deze actie	Zie Deel I van de Algemene Oproep voor het indienen van Voorstellen voor het Leven Lang Leren programma 2008-2010		

[Aanvraagformulier](#)